

על בני מיעוטים ותאונות עבודה בענף הבנייה

שלום לכולם,

אין צורך בנייתוחים סטטיסטיים מורכבים, כדי לגלות ששיעור הנפגעים בתאונות העבודה בענף הבנייה גבוה בקרב מיעוטים, בעולם, כמו בישראל. בעוד יש התולים זאת במחסור באכיפה ובפיקוח, במספר מפקחים ובגובה הקנסות, מחקר חדש מאיר בזרקור כיוון נוסף. המחקר בוחן מערכת יחסים בין אקלים בטיחותי והתנהגות בטיחותית, והשלכותיה מבחינת בטיחות עובדי בנייה בני מיעוטים באתרי בנייה בהונג קונג.

תוצאות המחקר מראות קשר חיובי מובהק בין אקלים בטיחותי והתנהגויות בטיחותיות,

וקשר שלילי מובהק בין התנהגויות בטיחותיות ותאונות וכמעט-תאונות בקרב עובדי בנייה בני מיעוטים.

כותבי המאמר מבחינים בין **השתתפות בבטיחות (safety participation)** ו**ציות לבטיחות (safety compliance)**. השתתפות בבטיחות היא, למעשה, התנהגות יזומה של העובדים. לדוגמה, השתתפות בהדרכות. מנגד, ציות לבטיחות הוא, למעשה, התנהגות שמשמרת בטיחות בעבודה (לדוגמה: הרכבת משקפי מגן או לבישת ציוד מגן, ציות לנוהלי בטיחות).

המחקר מצביע על כך שבני מיעוטים יותר "מצייתים" לבטיחות ופחות "משתתפים" בבטיחות באופן יזום, ולכן, יש להם יותר תאונות. לדברי החוקרים, ייתכן וזה אף קשור לכך שבני מיעוטים יותר מפחדים מפיטורים, ולכן, הם יותר מצייתים לחוקים ולמנהלים שלהם.

ההשתתפות בפעולות בטיחות (עזרה לעמיתים, השתתפות בהדרכות וכו') היא שמייצרת - כך, לדברי החוקרים - את האקלים הבטיחותי, שבתורו מפחית את התאונות.

כותבי המאמר מציעים, בין השאר, להתאים את הדרכות הבטיחות לשפת העובדים. למנות מנהלים בני מיעוטים, בנימוק שזה יעזור לעובדים לתקשר ולהקפיד על נוהלי בטיחות, וכן, יעלה את המוטיבציה של עובדים אלה להיות פעילים יותר מבחינה בטיחותית.

ואיך זה קשור אלינו?

אין ספק, שמסקנות אלה חשובות ומשמעותיות ויש ליישמן גם בארץ. לא בכדי אנו עושים מאמץ כביר להרחיב את סל השירותים שאנו נותנים לעובדים דוברי שפות שונות ומקדמים הדרכות והכשרות בשפתם. ועידת נצרת האחרונה הייתה חלק מהפעילויות האלו, המכוונות לקדם את תרבות הבטיחות של עובדים מהחברה הערבית. את הוועידה כיבד בנוכחותו שר העבודה והרווחה, הח"כ חיים כץ, והשתתפו בה מובילי דעת קהל מהחברה הערבית, שחשבו יחד כיצד לפעול למניעת תאונות העבודה הרבות בחברה הערבית.

מלבד המגבלות המתודולוגיות של המחקר, כדאי לזכור שהמחקר נעשה באסיה, על עובדי בנייה "אסייתים" (בעיקר נפאלים), ובה "ציות" הוא מאפיין תרבותי. ישראל, לעומת זאת, נמצאת בקצה האחר של הרצף, ובה שכיחה תרבות ה"ייה בסדר" ו"עיגול הפינות", ו"ציות" רחוק מלהיות מאפיין באתרי הבנייה. נהפוך הוא. כך, שהאתגר באתרי הבנייה בישראל קשה שבעתיים - הן הציות להנחיות הבטיחות, והן ההשתתפות בפעילויות מקדמות בטיחות. אנו מזמינים אתכם להמשיך ולדווח למוקד "קו החיים" www.mapa.osh.il, וביחד, למנוע את התאונה הבאה.

<https://www.mdpi.com/1660-4601/15/3/484>

Lyu, S., Hon, C., Chan, A., Wong, F., & Javed, A. (2018).

Relationships among safety climate, safety behavior, and safety outcomes for ethnic minority construction workers.

International journal of environmental research and public health, 15(3), 484.

שלכם,

ד"ר אורנית רוז,

מנכ"ל המוסד לבטיחות ולגיהות